

FUNCȚIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ

SUPPLEMENT LA REVISTA „ADMINISTRAREA PUBLICĂ”

Mesaj de felicitare cu prilejul Sfintelor Sărbători de Paști

Oleg BALAN,
rector al Academiei
de Administrare Publică,
doctor habilitat,
profesor universitar

Stimați profesori,
doctoranzi, masteranzi,
colaboratori ai Academiei

Suntem în ajunul celei mai
importante sărbători din calen-
darul creștin - Învierea Dom-
nului. Sentimentele deosebite,
care țin de această sărbătoare,

vin din copilărie și se păstrează pe parcursul vieții.

Astăzi, când problemele cotidiene și provocările timpului
sunt o ispită pentru noi, avem nevoie de credință, de speranță și
de iertare. Să ținem minte că bucuria vine din lucruri mărunte,
liniștea vine din suflet, iar lumina vine din inima fiecăruia.

Sfintele Sărbători de Paști ne reamintesc să fim mai buni,
mai înțelegători și mai înțelepți, să ne bucurăm de realizările
celor dragi și apropiați.

Cu acest minunat prilej adresez colectivului Academiei de
Administrare Publică sincere felicitări și cele mai frumoase urări
de bine, sănătate și prosperare.

Fie ca sfânta sărbătoare să aducă cele patru taine divine:
încredere, lumină, iubire și speranță, iar Lumina Învierii să vă
călăuzească în lucruri bune și în intenții frumoase, să vă aducă
în suflet liniște, pace și fericirea de a petrece aceste clipe magice
alături de cei dragi.

Hristos a înviat!

SUMAR

Ședința Senatului AAP.....	3
Colaborare internațională.....	4
Uniunea Consiliilor raionale din Moldova.....	5
Confesiuni pascale: M. Eminescu.....	6
Tradiții creștine.....	7
Buna guvernare locală.....	8
Întrebați, răspundem.....	9
În lumea științei și a tehnicii.....	10
Dura lex, sed lex.....	11
Sfinxul din Bucegi, România.....	12

Paștele, o sărbătoare creștin-ortodoxă unică în
calendarul poporului, ea semnifică, în primul rând,
Învierea Mântuitorului, triumful asupra suferințelor și
spălarea păcatelor

Învierea Domnului este un eveniment unic în isto-
ria lumii, realitatea istorică datează despre aparițiile
lui Iisus Hristos după Înviere. În urma răstignirii, morții
și îngropării, Hristos a înviat aducând cu sine Pacea
permanentă a Duhului Sfânt, atât prin post, cât și prin
rugăciune. Astfel, Învierea Domnului rămâne a fi o
taină mai presus de mintea omenească, fiind cuprinsă
și experimentată prin credință.

Învierea Domnului – eveniment unic în istoria lumii

Sărbătoarea Învierii Domnului este o sărbătoare
sfântă care deschide o perspectivă nouă, astfel
detașând omenirea de lumea materială și aducând-
o în lumea credinței, spiritualității creștine. Odată cu
această detașare se redefinește puterea umană de
înțelegere a puterii Dumnezeiești, prin învățatura și
semnificația profundă a Învierii Domnului.

Paștele este una dintre principalele sărbători
creștine, ce simbolizează victoria Mântuitorului asu-

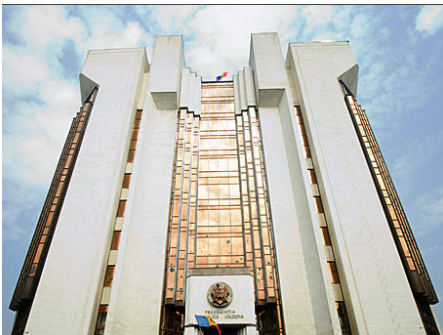

pra păcatelor și morții. Paștele este așteptat, mai mult,
ca o izbăvire a binelui asupra răului, având o mulțime
de obiceiuri și credințe precreștine.

Sărbătoarea Paștelui este una dintre cele mai mari
sărbători, având o semnificație nu doar religioasă, ci și
una de reunire a familiilor, în care predomină bucuria,
împăcarea și lumina în suflet.

Fie ca bunul Dumnezeu să vă lumineze mereu ca-
lea!

Mesajul Președintelui Timofti pentru comemorarea trage- diei de la Cernobâl

Prezentăm în continuare textul mesajului în variantă prescurtată.

„Stimați concetățeni,

(...) Au trecut 30 de ani de la dezastrul nuclear care a curmat multe vieți omenesti și a schilodit destinele celor care prin curaj și jertfire de sine ne-au dăruit continuitatea neamului. Nenorocirea zguduitoare a distrus aspirațiile unor popoare însetate de liniște și pace, a luat viața celor care au avut nenorocul să fie aproape de locul blestemat și nu i-a cruțat măcar pe acei care urmau să se nască. Efectele devastatoare s-au imprimat în soarta mai multor generații. Astfel că, atunci când rostim Cernobâl, ne apare în gând percepția unui dezastru neterminat, devenit în societate un strigăt al durerii.

În această zi tristă, vin cu închinăciune în fața celor peste 3.500 de concetățeni care au participat la lichidarea avariei nucleare de la Cernobâl și le exprim profunda recunoștință pentru că și-au sacrificat viața, ca să ne asigure un viitor armonios.

(...) Totodată, ne aflăm într-un context în care înăsprirea normelor privind securitatea și stabilitatea în regiune poate să însemne mai multă atitudine și mai multă preocupare de a asculta în mod autentic de provocările timpului. De aceea am convingerea că tradițiile de bună vecinătate și respect reciproc vor fi o pavăză ca asemenea evenimente tragice să nu se repete niciodată.

Stimați concetățeni,

Aduc sincere mulțumiri Asociației Obștești „Uniunea Cernobâl din Moldova” pentru activitatea pe care o desfășoară și pentru suportul acordat zi de zi veteranilor și familiilor îndoliate.”

De asemenea, șeful statului a semnat un decret privind conferirea de distincții de stat unui grup de participanți la lichidarea consecințelor avariei de la Centrala Atomoelectrică de la Cernobâl.

Plenul Parlamentului a aprobat în prima lectură proiectul de lege nr.3 din 21 ianuarie 2015 cu privire la modificarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a deputaților Frațiunii Partidului Comuniștilor din Republica Moldova: V. Voronin, O. Domentii, O. Reidman, E. Bodnarenco și alții. Proiectul prevede instituirea pensiei de bază, care se va adăuga la mărimea pensiei pentru limită de vârstă, calculată în condițiile legislației actuale de care vor beneficia pensionarii pentru limită de vârstă (cu excepția celor ce se pensionează în condiții privilegiate: procurori, judecători, deputați etc.).

Astfel, modalitatea de stabilire și calcul al pensiilor va fi perfecționată prin combinarea mecanismului actual contributiv de calcul al pensiilor, bazat pe venitul asigurat, cu un element nou, bazat pe criteriul de universalitate, caracteristic suportului financiar de stat.

Pornind de la propunerea formulată în avizul Guvernului, Comisia a propus

Va fi instituită pensia de bază

ca mărimea pensiei de bază să constituie 200 de lei. Numărul estimativ al beneficiarilor pensiei de bază va fi de 510 mii de persoane. Pentru alte circa 130 de mii de pensionari creșterea pensiilor va fi cu mărimea pensiei de bază, adică cu 200 de lei.

Printr-un amendament comun al membrilor Comisiei protecție socială, sănătate și familie au fost propuse modificări legislative ce ar permite tuturor celor circa 36 de mii de pensionari, care, după indexările din 1 aprilie, nu au mai fost eligibili pentru obținerea suportului financiar să beneficieze de acest suport în continuare. Acest amendament prevede majorarea plafonului de sus al pensiei (de la 1500 până la 1650) până la atingerea căruia beneficiarii de pensii pot primi suportul financiar.

De acest suport vor beneficia circa 5000 de beneficiari de pensii de dizabilitate, circa 200 de pensii de urmași și circa 31 mii de pensionari pentru limită de vârstă (ultimii vor beneficia de suport care va fi substituit ulterior cu pensia de bază).

Programul de dezvoltare antreprenorială feminină

Primul-Ministru Pavel Filip s-a întâlnit cu antreprenoarele din cadrul Platformei Naționale a Femeilor din Moldova la evenimentul, desfășurat de Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.

În cadrul evenimentului, Premierul a transmis un mesaj de încurajare participanților la întâlnire, menționând că micile întreprinderi reprezintă o forță pentru

creșterea economică, iar implicarea femeilor în afaceri va genera nu doar locuri de muncă, dar și dezvoltarea țării la nivel regional.

„Văd aici femei determinate, femei care au avut curajul să inițieze o afacere și priceperea să o dezvolte. Sunteți exemple de succes, de care avem nevoie pentru a promova inițiativa și abilitățile de afaceri printre femei. Sunt convins că un exemplu de succes poate fi mai eficient decât sute de documente și strategii pe care le putem elabora în sprijinul femeilor”, a spus Pavel Filip.

Premierul a vorbit despre acțiunile Guvernului pentru îmbunătățirea condițiilor de afaceri, referindu-se la instituirea moratoriului pe controalele de stat, reducerea actelor permissive, dezvoltarea infrastructurii de afaceri, facilitarea accesului la finanțare, anunțând despre elaborarea unui nou proiect de program dedicat antreprenorial feminin.

„Am venit la voi cu o veste bună. Guvernul lansează în curând un program de dezvoltare a antreprenoriatului feminin în Moldova – „Femei în afaceri”. Programul va derula pe parcursul a trei ani și va fi implementat de ODIMM. Vom începe implementarea Programului chiar din acest an, în proiectul bugetul de stat au fost preconizate în acest scop 10 mln. lei.

Evenimentul a reunit circa 100 de antreprenoare din toată țara, inclusiv din regiunea transnistreană și Găgăuzia, reprezentanți ai Consiliilor raionale, manageri de proiecte internaționale, reprezentanți ai societății civile etc.

Pe 19 aprilie 2016, a avut loc ședința ordinară a Senatului Academiei de Administrare Publică, moderată de președintele Senatului, rectorul Academiei, dl Oleg BALAN, doctor habilitat, profesor universitar. Membrii Senatului au examinat chestiunea „Cu privire la aprobarea Planurilor de învățământ la studii superioare master științific și de profesionalizare, învățământ cu frecvență și frecvență redusă, pentru anii de studii 2016 – 2018 (2019)”.

Dna Maria STRECHII, director al Departamentului studii de master, doctor, conferențiar universitar, a informat că Planurile de învățământ au fost elaborate în conformitate cu Codul educației, cu Regulamentul privind organizarea ciclului II - studii superioare de master. Planurile au fost examinate în cadrul ședințelor catedrelor și a Consiliului Departamen-

tului studii de master al Academiei și prezentate cu unele modificări spre aprobare Senatului Academiei.

Asupra Planurilor de învățământ s-au pronunțat, înaintând propuneri și recomandări pentru îmbunătățirea acestora: prim-prorectorul Andrei GROZA, doctor, conferențiar universitar; prorectorul Aurel SÎMBOTEANU, doctor, conferențiar universitar; Ion DULSCHI, șef Catedră științe administrative, doc-

Ședința Senatului Academiei

conferențiar universitar; Ana GORE, doctor, conferențiar universitar; Ludmila ANDRIEVSCHI, șefa Direcției managementul personalului și relații publice.

tor, conferențiar universitar; Silvia GORIUC, șef Catedră științe juridice, doctor, conferențiar universitar; Tatiana TOFAN, șef Catedră economie și management public, doctor, conferențiar universitar; Orest TĂRIȚĂ, șef Catedră științe politice și relații internaționale, doctor, conferențiar universitar; Teodora GHERMAN, doctor,

Membrii Senatului au aprobat Planurile de învățământ la masteratul științific și de profesionalizare la specializările *Teoria și practica administrației publice, Administrarea publică, Anticorupție, Management, Relații internaționale, Management informațional în administrația publică.*

Cor. "F. P."

Formarea inițială a mediatorilor

Academia de Administrare Publică, fiind abilitată de către Consiliul de Mediere cu dreptul de a organiza instruirea inițială a mediatorilor, a realizat până în prezent instruirea inițială a 142 de mediatori.

Participanții la cursurile de formare inițială a mediatorilor au fost instruiți în baza programelor elaborate la Academie, coordonate de către Consiliul de Mediere, care corespund standardelor aprobate de formare inițială a mediatorilor.

Programul cuprinde studierea metodelor de soluționare a conflictelor; cadrul legal și internațional al medierii; etapele proce-

sului de mediere; metode, abilitățile și tehnicile de mediere și de comunicare; domeniile medierii (penal, civil, comercial, fiscal, în domeniul muncii, familiei ș. a.); managementul activității de mediere; deontologia profesională și codul de conduită a mediatorului.

Instruirea se realizează utilizând metodele andragogice interactive de predare, recomandate de stan-

dardele de formare inițială a mediatorilor.

Grupul de formatori la acest curs este constituit din profesioniștii recunoscuți în domeniu.

Pe data de 22 aprilie 2016, unui grup de participanți la cursul de formare inițială a mediatorilor i-au fost înmânate certificate de formare inițială în domeniul medierii.

Pentru absolvenții cursu-

lui dat urmează o altă etapă – susținerea examenului de atestare a mediatorilor, organizat de către Consiliul de Mediere.

Astfel, realizarea instruirii inițiale a mediatorilor de către Academia de Administrare Publică este prima verigă în lanțul formării profesioniștilor în acest domeniu.

Luând în considerare importanța și actualitatea reformelor în sectorul justiției, procedura de mediere fiind unul din instrumentele acestor reforme, Academia de Administrare Publică va continua instruirea în domeniul medierii, oferind suport didactic și metodologic procesului de consolidare a instituției medierii în Republica Moldova.

Liubovi PRODAN-ȘESTACOVA,
metodist, Departamentul dezvoltare profesională

În aprilie 2016, la Academia de Administrare Publică a avut loc trainingul „English for Specific Purposes / Engleza pentru scopuri specifice” în cadrul Proiectului „Library Network Support Services: modernising libraries in Armenia, Moldova and Belarus through library staff devel-

opment and reforming libraries [LNSS]/Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci, modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului și reformarea bibliotecilor”, sprijinit financiar de către Programul ERASMUS+ „Capacity Building in the Field of Higher Education (CBNE)/Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior” al Uniunii Europene, parte din seria de proiecte de Capacitate pentru Consolidarea Învățământului Superior.

Scopul proiectului îl constituie consolidarea și modernizarea bibliotecilor, îmbunătățirea nivelului de competențe și abilități ale personalului de bibliotecă în instituțiile de învățământ superior din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea de biblioteci inovatoare ca suport pentru educație și învățare continuă; elaborarea unei strategii de dezvoltare a personalului de bibliotecă concentrat pe îmbunătățirea standardelor de calitate și de performanță pentru bibliotecile din Armenia, Moldova și Belarus, pentru a îmbunătăți calitatea serviciilor de bibliotecă și de învățământ superior și, în general, creșterea

relevanței lor pentru piața muncii și societate.

Programul Trainingului a inclus 5 module: Engleza pentru scopuri specifice de bibliotecă; Managementul esențial și competențe pentru bibliotecari și personalul bibliotecii, Standarde internaționale de bibliotecă IFLA, ISO, Biblioteca Congresului; Cultura informației și aptitudini de cercetare; Evaluarea surselor de informare; Servicii de bibliotecă on-line; Gestionarea colecțiilor bibliotecii electronice: cărți electronice, baze de date și e-reviste; Crearea strategiilor de sensibilizare pentru comunitatea academică și utilizatorii bibliotecii, inclusiv a persoanelor cu necesități specifice; Informații și cultivarea aptitudinilor de cercetare a utilizatorilor.

Instruirea profesională a fost deschisă de către dl Andrei GROZA, prim-prorector al Academiei, doctor, conferențiar universitar, care a menționat că Academia de Administrare Publică este deschisă pentru implementarea programelor europene în domeniul educației, formării și instruirii tineretului, astfel Academia beneficiind de mai multe proiecte internaționale care contribuie la dezvoltarea și modernizarea procesului didactico-științific. Proiectul „Servicii de suport pentru rețeaua de biblioteci, modernizarea bibliotecilor din Armenia, Moldova și Belarus prin dezvoltarea personalului de bibliotecă și reformarea bibliotecilor” este primul proiect al Academiei în cadrul Programului Erasmus+ și speră că proiectul respectiv

va contribui la modernizarea activității Bibliotecii Științifice a AAP, iar cunoștințele care vor fi acumulate de către bibliotecari, cadrele didactice, cu certitudine, vor fi aplicate în practică. În această ordine de idei, „considerăm că acest training, susținut de trainerii internaționali de la Institutul de Tehnologii din Limerick, Republica Irlanda, reprezintă o nouă oportunitate care va spori cunoștințele și abilitățile profesionale ale colaboratorilor Academiei de Administrare Publică și va amplifica rolul bibliotecii în procesul de susținere informațională și documentară a procesului de instruire, cercetare și dezvoltare profesională a funcționarilor publici”.

Trainerii Jerald Cavanagh BSc Econ, MSc, MA, Institute

Librarian, Limerick Institute of Technology; Pdraig Kirby BA (Hons) HdipLIS MSc (LIS), Senior Library Assistant, Limerick Institute of Technology au expus obiectivele Proiectului privind modernizarea serviciilor de bibliotecă, gestionarea esențială și competențele transferabile pentru personalul de bibliotecă, importanța culturii informației și aptitudinilor de cercetare pentru a ajuta utilizatorii să găsească și să utilizeze informații în mod eficient și etic, servicii de bibliotecă on-line caracteristice pentru sec. al XXI-lea și oportunitățile ce le oferă

biblioteca electronică, accesul deschis la informație, digitizarea, conservarea și serviciile digitale în bibliotecă; cunoașterea software-ului de bibliotecă bibliografică, accesul politici de dezvoltare a colecțiilor de bibliotecă, corectitudinea efectuării referințelor bibliografice, corelarea citării și evitarea plagiatului, utilizarea modulelor de resurse informaționale on-line de predare; introducerea în literatura de specialitate, utilizând strategii electronice și baze de date, web și internet.

În încheiere, Rodica Sobieski-Camerzan, șefa Bibliotecii Științifice AAP, a mulțumit, în numele participanților, partenerilor europeni de proiect din Republica Irlanda pentru promovarea unui training de cea

mai înaltă calitate de nivel internațional, deosebit de util și important pentru comunitatea academică, specificând că colaboratorii Academiei și, în special, ai bibliotecii vor aplica în practică cunoștințele obținute în cadrul trainingului și vor depune efortul ca colaborarea cu toți partenerii de proiect să fie cât mai eficientă în vederea menținerii unui suport de rețea pentru servicii infobibliotecare moderne, care ar corespunde rigorilor bibliotecii din era informațională.

Uniunea Consiliilor raionale din Moldova – pentru o dezvoltare armonioasă a comunităților locale

Constituirea Uniunii Consiliilor raionale din Moldova (UCRM) a avut ca scop de a forma o voce comună a Consiliilor raionale din Republica Moldova, de a le reprezenta și a le promova pe plan național și internațional. Mai detaliat despre activitatea UCRM ținem să vă relatăm în interviul realizat cu președintele acestei organizații, **dl Ghenadie CAZACU**.

CORESPONDENTUL: Care au fost premisele fondării Uniunii Consiliilor raionale din Republica Moldova, când a fost fondată și ce reprezintă această organizație?

Ghenadie CAZACU: Ideea de constituire a Uniunii Consiliilor raionale din Republica Moldova (UCRM) este rezultatul unei inițiative, numită generic *Inițiativa pentru promovare europeană*, care a demarat pe parcursul anului 2009, când au avut loc și primele întâlniri la nivel local și central pentru a promova necesitatea de fondare a unei organizații care să reprezinte autoritățile locale de nivelul II. Atunci a fost examinată oportunitatea creării și dezvoltării unei astfel de organizații după modelul deja existent în alte state din Uniunea Europeană: Belgia, Franța, Italia, România, organizații naționale cu care, ulterior, UCRM a încheiat acorduri de parteneriat.

Ideea proiectului, ce viza fondarea unei structuri non-guvernamentale, care să reunească toate Consiliile Raionale din Republica Moldova, a aparținut dlui Andrei Buzatu, expert în afaceri europene, actualmente domnia sa fiind director executiv al UCRM.

Urmare, inițiativa pentru promovarea experienței europene s-a materializat prin constituirea în 2012 a Uniunii Consiliilor raionale din Republica Moldova ca o organizație națională înființată de către Consiliile raionale, principalele obiective ale căreia au constituit reprezentarea și promovarea Consiliilor raionale pe plan național și internațional, precum și realizarea de proiecte pentru dezvoltarea comunităților locale.

COR.: Vă rog, să Vă referiți pe scurt la programul de activitate al UCRM.

Gh. C.: Activitatea UCRM este foarte bogată și diversă -

de la monitorizarea legislației și până la accesarea finanțărilor externe și implementarea unor proiecte destinate modernizării administrației publice locale, dar și a instituțiilor din domeniul educației, sănătății, protecției sociale etc., dotarea cu echipamente ale tehnologiei informaționale.

În domeniul legislației, care reglementează activitatea autorităților publice locale, contribuim la îmbunătățirea acesteia prin formularea de opinii și poziții, menținând un raport deschis și de colaborare cu autoritățile centrale și locale.

De asemenea, trebuie să menționez faptul că, începând cu anul 2013, la Bruxelles funcționează un birou de reprezentare al UCRM și membrilor săi, prin intermediul căruia au fost stabilite relații de colaborare cu instituții europene - Comisia Europeană, Parlamentul European și Comitetul Regiunilor, precum și cu birouri de reprezentare ale altor organizații naționale, autorități regionale/locale din alte state, reprezentate la Bruxelles.

Primele rezultate au apărut încă de la inaugurarea acestui birou, în 2013. Atunci, mai multe Consilii raionale au lansat proiecte cu parteneri pe care i-au cunoscut la Bruxelles, cu această ocazie, culminând cu un eveniment major, organizat în mai 2015, în parteneriat cu Parlamentul European - *Discovering Moldova!* - la care au

participat 17 Consilii raionale și cele 3 Consilii Raionale din UTA Găgăuzia. A fost un dublu eveniment, o expoziție de 3 zile în sediul Parlamentului European de la Bruxelles și o conferință cu tema „Moldova și integrarea europeană”, la care au participat mai mulți europarlamentari, comisari europeni, președintele Comitetului Regiunilor, ambasadori și experți europeni.

COR.: Cum conlucrați cu Consiliile raionale și care sunt problemele de bază pe care le abordați în comun?

Gh. C.: UCRM întreține o cooperare permanentă cu Consiliile raionale, conlucrând împreună cu acestea la elaborarea mai multor strategii de dezvoltare a autorităților locale, astfel, încât să fim capabili să identificăm împreună cele mai potrivite soluții și posibilitățile de punere în practică (inclusiv de finanțare) a acestora.

Lucram, utilizând toate mijloacele tehnice, suntem mereu deschiși și transmitem, periodic, oportunități de finanțare sau informații cu privire la organizarea evenimentelor de domeniu, de pe urma cărora ar putea rezulta proiecte în beneficiul lor.

Anual, organizăm două adunări generale, iar între acestea convocăm Consiliul de Administrație, organismul mai operational al executivului.

În general, toate Consiliile raionale, membre ale UCRM, reacționează și răspund solicitărilor și propunerilor noastre, iar atunci când nu reușesc să o facă, ne mobilizăm noi. Avem relații bune, majoritatea Consiliilor raionale fiind active în cadrul organizației noastre.

Periodic, implicăm și Consiliile raionale care nu fac parte, deocamdată, din UCRM, pentru a le informa despre misiunea organizației noastre, activitățile/proiectele acesteia,

avantajele de a fi membru al acestei organizații, pentru a le determina să adere la UCRM.

COR.: UCRM a devenit, în scurt timp, membru al Institutului Regiunilor Europene. Ce înseamnă acest parteneriat european pentru UCRM?

Gh. C.: UCRM este membru al Institutului Regiunilor Europene (IRE) încă din anul 2013, fiind, totodată, membru al Confederației Europene a Puterilor Locale Intermediare, care reunește toate organizațiile naționale, ce reprezintă autoritățile locale de nivelul II din Europa.

UCRM este, de asemenea, membru al Conferinței Regiunilor Periferice Maritime, fiind singura organizație din Republica Moldova cu un asemenea statut.

La fel, colaborăm în cadrul Strategiei Dunării - forumul organizațiilor care reprezintă autoritățile publice locale din regiune.

UCRM are o serie de Acorduri de parteneriat, încheiate cu organizații naționale similare din Austria, Belgia, Estonia, Italia, Marea Britanie, Polonia, România și Spania.

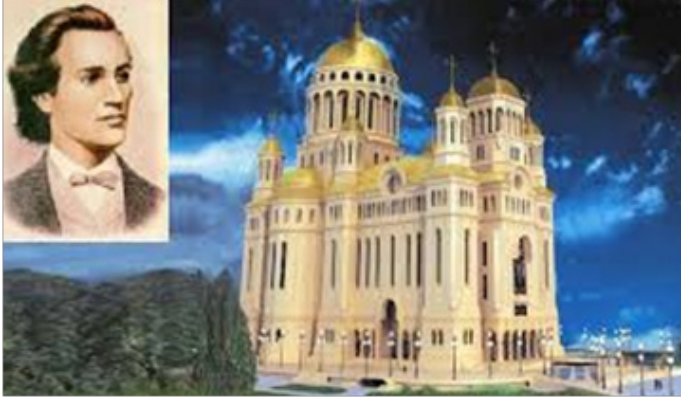
Calitatea de membru al IRE ne oferă o multitudine de oportunități de relaționare cu autorități locale și companii din Europa, ceea ce ne asigură o vizibilitate crescută, la nivel european, interacțiunea cu parteneri importanți, cu experiență bogată în diplomația publică și acces la programe de finanțare.

Pentru viitorul apropiat, activitățile UCRM se concentrează pe lărgirea echipei, lansarea a două inițiative europene și participarea în cadrul a mai multor proiecte importante pentru autoritățile locale, dar și pentru comunitățile locale, pe care acestea le coordonează.

**Interviu realizat de
Ion AXENTI**

Paștele în gândirea filozofică a lui Mihai Eminescu

În volumul al X-lea al *Operele complete ale lui Mihai Eminescu*, se găsește scris și datat la 16 aprilie 1878 eseul cu titlul „Paștele”. Este coplesitor și mereu de actualitate, tot ceea ce gândul Poetului Național Eminescu concretizează în fraze în acea zi de Paște din 1878. Pare parcă mai viu și mai potrivit ca niciodată pentru prezent. Vă prezentăm câteva pasaje de o profunzime filozofică și antropologică demne de geniul eminescian.

umbră fără ființă și un vis al înșelăciunii. Conștie despre nimicnicia bunurilor lumii, înțelegând că această viață cu trebuințele ei prime e deja destul de grea pentru a o mai îngreua cu alte scopuri deșerte decât cele pe care le are din natură, omul totuși pune o deosebită valoare pe împrejurarea de a domni asupra altora, de a robi pe alții, de a-și întinde stăpînirea peste tot pămîntul, de s-ar putea.

(...) Dar rămîie datina și înțelesul ei sfînt, așa cum e de mult; și, de nu va sosi niciodată acea zi din care să se-nceapă veacul de aur al adevărului și al iubirii de oameni, totuși e bine să se creadă în sosirea ei, pentru ca să se bucure cei buni în „ziua învierii”, cînd ne luminăm prin sărbătoare și ne primim unul pe altul și zicem frați celor ce ne urăsc pe noi și iertăm pe toți pentru înviere, strigînd cu toții: „Christos au înviat!”

Vă propunem și câteva citate ale unor personalități ale Bisericii, care pun anumite accente pe semnificația divină a Sfintelor Sărbători de Paște.

* * *

„Marele dar al Paștelui este speranța, speranța creștină care ne face să credem în Dumnezeu, în triumful său final, în bunătatea și dragostea lui ce nu pot fi atinse de nimic.”

Basil C. HUME, cardinal, Marea Britanie

* * *

„Vestea îmbucurătoare a învierii Lui nu schimbă lumea contemporană. Înaintea noastră continuă să se se aștearnă

(...) Și la sunetele vechei legende despre suferințele, moartea și învierea blîndului nazarinean, inimile a milioane de oameni se bucură, ca și cînd ieri proconsulul Pilat din Pont și-ar fi spălat mâinile și-ar fi rostit acea mare, vecinică îndoială a omenirii: „Ce este adevărul?”

Ce este adevărul? De două mii de ani aproape ni se predică să ne iubim, și noi ne sfîșiem.

(...) Și astfel a fost totdeauna. În loc de a urma prescripțiunile unei morale aproape tot atît de veche ca și omenirea, în loc de a urma pe Dumnezeu, omenirea necorigibilă nu-l urmează deloc; ci, întemeiată pe bunătatea lui, s-așterne la pămînt în nevoi mari și cerșește scăpare. Si toate formele cerșirii le-a întrebunțat față cu acea putere înaintea căreia individul se simte a fi ca o

munca, disciplina, sacrificiul. Paștele ne dăruiește însă puterea spirituală de a munci, a accepta disciplina și a face sacrificii.”

Henry Knox SHERRILL, episcop american

* * *

„Ce motiv au ateistii pentru a spune că nu ne putem naște din nou? Ce este mai greu, să te naști ori să renaști? Ceea ce nu a existat vreodată trebuie să fie, ori ceea ce a fost ar trebui să fie încă o dată? Este mult mai dificil să vii în ființare decât să te întorci la ea?”

Blaise PASCAL, scriitor, matematician și filozof francez

HRISTOS A ÎNVIAT	Pe cei infirmi îi întărește, Pe morți îi scoală din mormânt.	lertați pe cei ce vă lovesc, lubiți pe cei ce-n contra voastră Cu vrăjmășie se pornesc”...	Și străji de noapte rânduți...
Și-au tremurat stăpînii lumii La glasul blîndului profet Și-un dușman au văzut în fiul Dulgherului din Nazareth!	Și tuturor de o potrivă. Împarte darul lui ceresc - Și celor care cred într-însul, Și celor ce-l batjocoresc.	Cât bine, câtă fericire, Și câtă dragoste-ai adus! Și oamenii drept răsplătire Pe cruce-ntre tâlhari te-au pus.	S-au veselit necredincioșii C-au pus luminii stăvilă, Dar ea s-a întărit în focul Durerilor de la Calvar,
El n-a venit să răzvrătească Nu vrea pieirea nimănui; Desculț, pe jos, colinda lumea Și mulți hulesc în urma lui.	Urașcă-l cei fără de lege... Cei pasă lui de ura lor? El a venit s-aducă pacea Și înfrățirea tuturor.	Au răs și te-au scuipat în față Din spini cunună ți-au făcut, Și în deșarta lor trufie Stăpâni deasupra-ți s-au crezut...	Și valurile-i neoprite Peste pămînt se împânzesc, Ducând dreptate și iubire Și pace-n neamul omenesc.
Și mulți cu pietre îl alunga Și rîd de el ca de-un smintit: Ișus zâmbește tuturor - Atotputernic și smerit!	Din toată lumea asupriții În jurul lui s-au grămădit Și-n vijeliile de patimi La glasul lui au amuțit: „Fiți blânzi cu cei ce vă insultă,	Aduceți piatra cea mai mare Mormântul să-i acoperiți Chemați sutașii cei mai ageri,	Voi toți, ce-ați plâns în întuneric Și nimeni nu v-a mîngâiat, Din lunga voastră-nge-nunchere Sculați... Christos a Înviat!
El orbilor le da lumina, Și mușilor le da cuvânt,			

Alexandru VLAHUȚĂ

Caritatea – o distincție a satului Baxani

Sfintele Sărbători de Paște, ca și alte sărbători creștine, sunt înălțătoare pentru persoanele de vârstă a treia și din familiile social vulnerabile din satul Baxani, raionul Soroca, fiindcă știu că vor avea pâine pe masă și bucurie în suflet. Și nu numai de sărbători, dar totdeauna. Or, acțiunile de caritate au devenit în această localitate o tradiție creștinească, răsădită aici de fostul paroh al bisericii „Nașterea Maicii Domnului”, acum primarul localității, Ghenadie Pereteatcu.

„Ideea a pornit văzând greutatea oamenilor și nezarurile lor pe timp de iarnă. Pentru majoritatea bătrânilor era, practic, imposibil de a se deplasa la magazin și de a-și cumpăra pâinea, mărturisește primarul. Și a fost un glas al lui Dumnezeu, fiindcă cu cât Îl iubești pe Dumnezeu mai mult, cu atât trebuie să-l ajuți pe aproapele tău mai mult. Adevărat a zis Hristos, „când dai în mâna unui sărman, Mie îmi dai.” În Sfânta Scriptură se zice că „credința fără fapte este moartă.” Pentru mine, personal, este bucuria vieții mele, când pot să ajut pe cineva cât de puțin, este ceva înălțător la cer”.

Și acest crez al său rămâne a fi aceeași deschidere sufletească pentru consătenii săi nevoiași și fiind în funcția de primar, spunând că îi este îndeajuns salariul de funcție și cumpără pâine pentru 50 de bătrâni din sat de două ori pe săptămână. Cu contribuția sa a fost deschisă și o cantină socială. Cu toate că are cea mai numeroasă familie din sat, care numără cinci copii.

Anume aceste calități ale sale, de a fi mai aproape de cei dragi, de consăteni, a fost motivația de a candida la funcția de primar, fiindcă spune Ghenadie Pereteatcu, „având mai multe părgihii, pot mai lesne să ajut satul

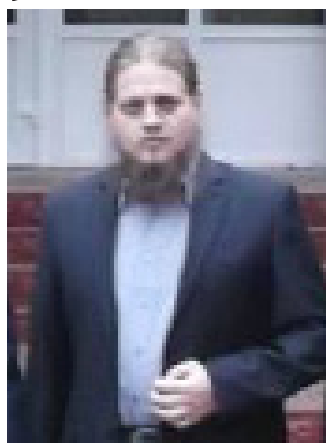
împreună cu consătenii mei. Fiind numai preot, din păcate, eram mai mărginit, mai limitat de autoritățile laice. Pentru mine și una, și alta sunt în slujba Domnului, dar și în ajutorul și sprijinul omului”.

Venind în fruntea primăriei, de rând cu celelalte probleme ale satului, a început prin a aduce mai multe ajutoare pentru consătenii de toate vârstele din familiile social vulnerabile, dar și de a-i chema pe localnici la acțiuni de caritate. Astfel, la sărbătorile din iarna trecută, 120 de copii au primit cadouri de la Moș Crăciun. Iar consăteanca Valentina Purice a făcut donații la 50 de persoane din familiile social vulnerabile.

Pe parcurs, au venit și alte ajutoare umanitare. În ajunul *Sfintelor Sărbători*, de la Ministerul Muncii, Protecției Sociale și a Familiei au sosit colete cu rechizite școlare pentru 60 de copii din familiile nevoiașe, iar Asociația „Mitropolitul Gurie Grosu” în fiecare zi de duminică, după Sfânta Liturghie organizează

prânz cald pentru 70 de persoane din familiile nevoiașe în perioada rece a anului. Tot în perioada rece a anului, timp de 4 luni, la 40 de bătrâni din sat li s-au reparti-

Ghenadie PERETEATCU,
primarul s. Baxani,
rnul Soroca

zat de două ori pe săptămână produse de panificație.

„Oricum, sperăm ca în fiecare an să putem face astfel de donații bătrânilor, familiilor nevoiașe din sat și întru Numele Domnului chem pe toți cei dreptcredincioși să contribuie cu ce pot la aceste acțiuni de caritate, face o adresare primarul Ghenadie Pereteatcu. Așa să ne ajute Dumnezeu”.

„Principiul meu de om e să vad în băxănenii mei oameni curați la suflet, dar, totodată, vreau ca și satul să fie mai curat, mai amenajat din toate punctele de vedere, accentuează p r i m a r u l .

Primăvara aceasta am promovat ideea curățeniei pe întreg teritoriul satului cu sloganul „În ograda mea, pe drumul meu, în satul meu eu fac și păstrez curățenia cu dragoste”. Acest slogan a fost lipit pe toți stâlpii din sat. Și mă bucur, că am fost susținut de consăteni, aceasta

find și voia Domnului. Am angajat un drumar prin sat, care are grijă de curățenia publică: văruirea copacilor, stâlpilor, semănatul florilor, îngrijirea lor și altele.

Mă străduiesc mult să promovez în localitatea mea valorile creștine, valorile divino-umane, morale. Și, desigur, de Sfintele Sărbători de Paști, a Învierii Domnului, cu toții împreună vom onora tradițiile noastre pentru a fi mai aproape de Dumnezeu cu sufletul și cu inima”.

Îl frământă nu mai puțin pe primar și treburile satului, problemele care sunt tot o grijă pentru bunăstarea și traiul decent pentru consătenii săi.

„Probleme sunt multe în sat, care cer eforturi și surse. Nu sunt naiv, sunt realist și nădăjduiesc în mila și ajutorul Domnului pentru a găsi soluții pentru toate problemele. Deja am făcut un plan bine chibzuit pentru a renova satul și, în primul rând, prin elaborarea și atragerea proiectelor investiționale din țară sau de peste hotare. Cu suportul și sprijinul oamenilor de bună-credință sper ca în satul Baxani să se realizeze pe viitor următoarele proiecte: aprovizionarea deplină a comunității cu apă, reparația drumurilor, iluminarea stradală, reparația capitală a casei de cultura, a sălii de sport, a altor instituții publice, amenajarea unui parc, construcția și inaugurarea Muzeului satului, instalarea unui panou informativ la intrarea în sat, alte activități pentru ca să ne putem mândri cu baștina noastră, noi și copiii noștri”.

Și primarul este sigur de reușitele planurilor de dezvoltare a satului de baștină, având sfânta credință în Bunul Dumnezeu, pe care a altoit-o cu multă dragoste consătenilor săi în toți anii cât a fost parohul bisericii din sat.

„Așa să ne ajute Dumnezeu”, după cum încheie de fiecare dată primarul de Baxani, Ghenadie Pereteatcu

Vlad IONAȘCU

Incubatorul de Afaceri Larga – suport al sectorului economic

Peste 20 de mii de agenți economici din raionul Briceni și raioanele învecinate beneficiază de consultanță și instruire antreprenorială, prestate de instituția

publică „Incubatorul de Afaceri Larga” din comuna Larga, raionul Briceni. Instituția este primul incubator de afaceri din mediul rural și urmărește scopul de a dezvolta sectorul real al economiei și a crea noi locuri de muncă. Incubatorul dispune de mobilier, sistem de încălzire, echipament tehnic, printre care 20 de calculatoare, o sală modernă de festivități și alte oficii pentru desfășurarea viitoarelor afaceri locale.

Astfel, odată cu deschiderea sa, Incubatorul de afaceri a devenit un edificiu cu un program de susținere care oferă tinerilor posibilitatea de a dezvolta micile afaceri prin acordarea de asistență tehnică, administrativă și consultativă profesională în domeniul managementului afacerilor, organizarea training-urilor în domeniul antreprenorial și al gestionării.

Actualmente, în cadrul Incubatorului de Afaceri din Larga activează 7 rezidenți cu afaceri în domeniul prestării serviciilor publice, industriei ușoare și locale. Au fost, de asemenea, instruiți peste 100 de tineri ambițioși de a-și lansa propriile afaceri în satele lor de baștină.

Incubatorul de Afaceri Larga a fost inaugurat de primăria comunei Larga, Briceni (primar – Radu Urecheanu), în colaborare cu Fondul Național de Dezvoltare Regională și agenții economici din localitățile învecinate, fiind investite, în total, aproape 5 milioane de lei.

Griji cotidiene față de bătrâni

Peste 450 de bătrâni și persoane cu dizabilități din satul Calfa, Anenii Noi, și din satele învecinate beneficiază de serviciile de asistență socială ale Centrului de plasament temporar al bătrânilor, inaugurat în comuna Calfa. Centrul a fost amplasat în clădirea fostei băi sătești, reconstruită, amenajată și dotată cu

utilajul necesar pentru cazarea persoanelor de vârstă a treia și a celor cu necesități speciale. Locatarilor Centrului le este repartizată hrană de două ori pe zi, iar persoanelor imobilizate hrana le este livrată la domiciliu de la cantina socială.

Totodată, în Centru se organizează asistență psihologică și medicală, activități de recreere pentru beneficiari – croșetare, vizionarea filmelor, organizarea diferitelor evenimente culturale și festive.

După cum ne-a informat primăria comunei Calfa, Ludmi-

la Ceaglic, în Centru sunt plasați 25 de bătrâni pe o perioadă de 6 luni, iar după rotație, sunt identificate alte 25 de persoane în vârstă. Calfa e o localitate-pilot din Anenii Noi și din zona de securitate a Republicii Moldova, care dispune de astfel de practică de succes în domeniul protecției sociale, mai menționează domnia sa. Scopul este de a îmbunătăți calitatea vieții persoanelor aflate în situație de risc și de a crea noi locuri de muncă.

Pe lângă Centru a fost creat un grup consultativ de factori de decizie, responsabili de selectarea beneficiarilor acestui centru. De asemenea, a fost stabilită o cooperare strânsă cu reprezentanții Serviciului de asistență socială din Anenii Noi, mai mulți parteneri fiind implicați în acțiunile cotidiene, iar comunitatea și-a consolidat încrederea în administrația publică locală care a însușit, astfel, mecanisme noi de lucru privind acordarea serviciilor mai calitative de asistență socială.

Energie termică locală

La gimnaziul din satul Antonești, raionul Cantemir, a fost montată o centrală termică care funcționează pe bază de biomasă locală și a fost schimbat tot sistemul de încălzire.

Totodată, au fost instalate ferestre și uși de termopan. De noile condiții instalate la instituția de învățământ beneficiază cei aproape 130 de elevi din localitățile Antonești și Leca, precum și cadrele didactice și cele auxiliare care activează în cadrul gimnaziului.

Necesitatea proiectului a fost determinată de deconectările în masă ale curentului electric, efectuate pe parcursul anilor precedenți, când se încălzeau doar sălile de clasă, în timp ce celelalte locații din gimnaziu erau supranumite „frigider”. Datorită proiectului, a fost redus riscul de îmbolnăvire a elevilor în perioada rece a anului, s-a micșorat numărul de absențe, iar calitatea orelor s-a îmbunătățit considerabil, proiectul înscriindu-se perfect în domeniul eficientizării energiei și utilizării energiei regenerabile la nivel de comunitate.

Supportul financiar pentru instalarea și punerea în funcțiune a centralei termice pe biogaz a fost oferit în cadrul Proiectului „Energie și Biomasă”, precum și de Guvernul Republicii Moldova, Consiliul raional Cantemir, administrația publică locală și Asociația Părinților, întreprinderea agricolă din localitate „Doina Ioana”, costul total constituind peste 1,5 milioane de lei.

În afară de asigurarea condițiilor optime pentru o înaltă calitate a învățământului și sănătatea elevilor, implementarea proiectului contribuie la protecția mediului înconjurător prin utilizarea rațională a resurselor locale de biomasă. Și încă un avantaj este că cenușa care rămâne după arderea paielor și crengilor din livezi și viță de vie, este utilizată de agenții economici care practică legumăritul. Această practică de bună guvernare este preluată și de alte primării din regiune.

Norme legislative de activitate a aleșilor locali

Primarul comunei Cărnățenii Noi, raionul Căușeni, dna Parascovia ANTONIUC, întreabă: „Care este procedura de alegere a președintelui ședinței Consiliului local: el este propus de primar sau de consilierii locali. Ce prevede legislația în această chestiune?”

Răspunde Svetlana RAȚĂ, magistrul în AP, lector superior universitar, Catedra științe administrative, Academia de Administrare Publică.

„Mă voi referi la Legea nr. 457 din 14.11.2003 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale, din 19.12.2003, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 248-253, art. 998.

Conform punctului 23 al prezentei legi, „Consiliul local alege, prin vot deschis, cu votul majorității consilierilor prezenți, pentru durata unei ședințe, un președinte care o prezidează, asistat de secretarul consiliului. Votarea este organizată de secretarul consiliului. Rezultatul alegerii președintelui ședinței se consemnează în procesul-verbal al ședinței. În fiecare ședință, consiliul desemnează un consilier din cei prezenți, care semnează decizia consiliului în cazul în care președintele ședinței se află în imposibilitatea de a o semna”.

Explicații la această chestiune sunt și în Legea nr. 436, din 28.12.2006, privind administrația publică locală, publicată la 09.03.2007 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 32-35, art.116.

Conform art. 16, alin. (7), „Consiliul local alege prin vot deschis, cu votul majorității consilierilor prezenți, pentru durata unei ședințe, un președinte care o prezidează. Președintele ședinței este asistat de secretarul consiliului local”.

Analizând, cel puțin, aceste prevederi legale vedem că președintele ședinței consiliului local este propus și ales de consiliu. Organizarea acestei proceduri este de competența secretarului consiliului care, totodată, este și secretarul ședinței consiliului local. Această procedură se referă la funcționarea consiliului local al cărui membru nu este primarul.

ÎNTREBARE. Care este durata mandatului consiliului local?

RĂSPUNS. În art. 15 „Mandatul consiliului local” al Legii 436/2006 este stipulat că durata mandatului consiliului local este stabilită de Codul electoral. Iar conform articolului 119 „Alegerile locale” din Codul electoral, primarii orașelor (municipiilor), sectoarelor, satelor (comunelor) și consilierii în consiliile raionale, orășenești (municipale), de sector și sătești (comunale) se aleg pentru un mandat de 4 ani, care începe efectiv din ziua validării rezultatelor alegerilor locale.

Consiliul local își exercită mandatul de la data declarării

ca legal constituit până la data constituirii legale a consiliului nou ales. Mandatul consiliului local poate fi prelungit, prin lege organică, în caz de război sau catastrofă.

ÎNTREBARE. După cum am văzut mai sus, de la data desfășurării alegerilor și până la data constituirii noului consiliu local, adică mai mult de o lună de zile, în comunitate se formează un vacuum de putere: consiliul vechi și-a încheiat activitatea, iar cel nou încă nu și-a început-o...

RĂSPUNS. Nu-i adevărat. Nu putem spune că din ziua alegerilor și până la prima ședință de constituire a noului consiliu local se creează un vacuum de putere. În art. 15 al Legii 436/2006 «Mandatul consiliului local» este prevăzut că, consiliul local își exercită mandatul de la data declarării ca legal constituit până la data constituirii legale a consiliului nou-ales.

Deci până la constituirea noului consiliu cel precedent își exercită în continuare mandatul fără niciun fel de restricții și, în principiu, ar putea fi convocat pentru a adopta anumite decizii...

Această situație se atestă și în cazul primarului care, conform art. 28. al Legii nr. 436/2006 „În c e t a r e a înainte de termen a mandatului de primar”, exercită atribuțiile de la data validării mandatului până

la data validării următorului mandat de primar, cu excepția cazurilor când mandatul încetează înainte de termen.

Dacă fostul primar, în conformitate cu art. 13 (3) din Codul electoral, își suspendă activitatea în funcția pe care o deține pentru a participa în campania electorală, atribuțiile acestuia, până la validarea mandatului noului primar, le va exercita viceprimarul sau secretarul consiliului, conform dispoziției.

ÎNTREBARE. Au sau nu drept de vot consilierii prezenți la ședința comisiei, dar pentru care această comisie nu este de bază?

RĂSPUNS. În art. 15 al Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale este prevăzut că în exercitarea atribuțiilor, comisia de specialitate adoptă decizii cu votul deschis al majorității membrilor săi. Iar în art. 16 al aceluiași regulament stipulată că, în funcție de numărul membrilor consiliului și numărul comisiilor de specialitate, un consilier poate face parte din 1-3 comisii, dintre care una este comisia de bază a acestuia.

Cel puțin, Regulamentul nu stipulează ceva expres în această chestiune, din text se subînțelege că, dacă consilierul face parte din componența comisiei, indiferent, este comisia dată de bază sau nu, acesta are dreptul de vot. Dar este dreptul consiliilor locale să concretizeze în regulamentele lor această prevedere pentru a înlătura orice disensiuni în procesul de lucru al comisiilor.

Moldova - printre cele mai inovatoare țări în creștere din Europa

Din totalul de 141 de țări și economii, în clasamentul Indicelui global pentru Inovație (The Global Innovation Index) Republica Moldova se situează pe locul 44 cu un total de 40,53 puncte din 100 posibile, conform unui studiu realizat de INSEAD (The business school for the world).

Conform autorilor raportului, Republica Moldova deține primul loc în grupul țărilor cu venituri medii joase, fiind fruntașă printre țările CSI.

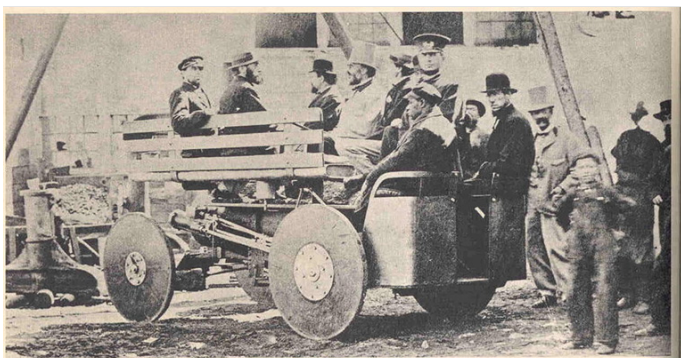
Cel mai bine ne poziționăm la capitolele: activități tehnologice (locul 26) și activitatea creativă (locul 38), în timp ce la capitolele infrastructură (locul 82) și sistemul de afaceri (locul 83) avem unele restanțe.

Totodată, în raport se menționează că „Republica Moldova se numără printre cele mai inovatoare țări în creștere din Europa”, având performanțe consecvente în perioada 2011-2014.

Pe primele locuri în clasamentul Indicelui global de inovație se situează: Elveția, Marea Britanie, Suedia, Olanda, Statele Unite ale Americii, Finlanda și Singapore.

Conform aceluiași studiu, inovarea rămâne pe poziții forte în Europa, deținând opt locuri din top 10. Alte țări din Europa se bucură de progrese importante, cum ar fi Germania, care a ajuns pe locul 12, altele, precum Bulgaria și Muntenegru „sunt pe un trend ascendent”.

Români în lumea științei și tehnicii

Câți dintre noi știm că mulți români și-au lăsat amprenta asupra lumii științei și tehnicii și au ajutat la avansul general? Nu mulți. Știați oare

că laserul a fost inventat de un român prin anii 60? Sau că primul avion de atac cu aripă joasă a fost creat prima oară la Brașov prin 1930? Sau

că Justin Capră, inventator român care trăiește și azi, a fost primul om care a inventat jet-pack-ul? Da, acel tip de jet-pack pe care americanii îl perfecționează acum.

De altfel, patru români au câștigat premiul Nobel: George Emil Palade, Fiziologie sau Medicină, 1974; Ioan Moraru, Pace, 1985; Elie Wiesel, Pace, 1986, și Herta Müller, Literatură, 2009. Apoi mai sunt zecile de români care au făcut treabă extraordinară de-a lungul timpului.

Unul dintre cei mai celebri „uitați” este Petrache Poenaru cu al lui toc-rezervor, care a inventat primul stilou cu rezervă din lume. Dar puțină lume a auzit, de exemplu, despre Dumitru Văsescu, cel

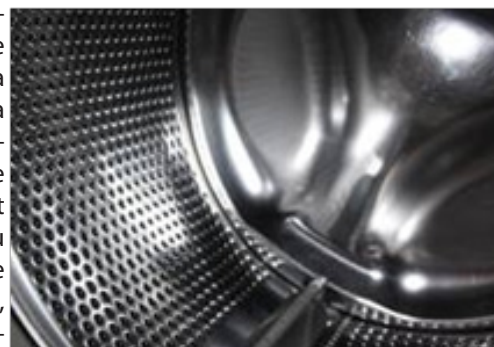
care în 1880 construia automobilul cu motor cu aburi, cu care a circulat pe străzile Parisului. Sau despre Constantin I. Istrati, doctor în medicină și chimie, cel ce a pus bazele școlii de Chimie Organică de la București. Sau despre Dragomir Hurmuzescu, părintele „Electroscopului Hurmuzescu” folosit și de soții Curie în primele experimente asupra radiului.

Sunt doar câteva exemple care dovedesc capacitatea inovatoare competitivă pe plan mondial și, sigur, că sunt și azi în România, inclusiv în Republica Moldova, inventatori de talie internațională care oricând pot uimi lumea cu invenții dintre cele mai ingenioase.

Materialul-minune care se curăță singur

Visul gospodinelor de a nu mai spăla hainele ar putea să devină realitate. Oamenii de știință au realizat un material cu proprietăți de autocurățare, care îndepărtează murdăria și mirosurile atunci când este expus la lumină timp de câteva minute.

Cercetătorii au creat nanostructuri de cupru și argint pe bumbac. Când acestea sunt expuse la lumină, distrug murdăria organică, lumina accelerând reacția. Astfel, nanostructurile aplicate direct pe textile ar putea pune capăt orelor petrecute cu spălătul și uscatul hainelor, arată Daily Mail. Este vorba de inventarea unui nou metal - puternic, dar foarte ușor. Această tehnologie permite bumbacului să se curețe în câteva minute. Asta înseamnă că hainele ar putea

sa redevină curate chiar în timp ce sunt purtate.

Dr. Rajesh Ramanathan, inginer la Institutul Regal de Tehnologie din Australia și cel care a condus cercetarea, spune că avantajul materialului este că are deja o structură 3D, ceea ce le face foarte bune în privința absorbției luminii, care, la rândul său, accelerează procesul de degradare a materiei organice.

„Mai e mult până când vom începe să aruncăm mașinile de spălat, dar este o bază pentru dezvoltarea unor materiale cu proprietate de autocurățare”, a spus inventatorul australian.

Anticorupție și integritate în sectorul privat

Reprezentanții mai multor companii private din țară au fost beneficiarii unei instruirii organizate de către Centrul Național Anticorupție, sub egida Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

Evenimentul, inițiat în premieră de către CNA în sectorul privat, a avut drept scop promovarea bunelor practici în materie de integritate în cadrul respectivelor instituții.

Astfel, exponenți ai

peste 15 companii prezente la training au discutat de-

spre importanța elaborării și implementării unor me-

canisme eficiente de prevenire a corupției, un element-cheie fiind integritatea angajaților.

Acest lucru va fi posibil de realizat în condițiile îmbunătățirii cooperării între autoritățile publice și sectorul privat, dar și prin consolidarea mecanismelor naționale de integritate.

Dat fiind feedback-ul pozitiv al evenimentului, astfel de instruirii vor fi organizate și pentru alte companii private.

Directorul unei școli auto reținut de CNA

Un bărbat din Cahul ar fi extorcat mijloace bănești în sumă de 500 de euro și 500 de lei, intermediind, astfel, mai multe acte de corupție. Inițial, potrivit declarantului, acesta ar fi pretins bani susținând că are influență asupra persoanelor publice din cadrul Secției Înregistrare a Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto Cahul, în vederea promovării examenului auto și eliberarea ulterioară a permisului de conducere categoria "B".

Ulterior, investigațiile au arătat că bărbatul ar fi acționat în complicitate cu directorul unei Școli auto din regiune, pentru ca denunțatorul să fie admis la studii și să-i fie eliberat certificatul

de școlarizare fără a frecventa orelle teoretice și practice.

Urmare a măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de urmărire penală, atât directorul școlii, cât și intermediarul au fost recunoscuți în calitate de bănuți și reținuți de către ofițerii DGT „Sud” a CNA și procurori.

Pe acest caz au fost pornite 2 cauze penale care au fost conexe într-una, pe trafic de influență și corupere pasivă.

Bănuț de corupere activă

Un locuitor al orașului Ungheni a fost reținut de către ofițerii Serviciului protecție internă și anticorupție (SPIA) al MAI de comun cu organul de Urmărire penală al Direcției regionale Vest a Departamentului Poliției de Frontieră și Procuratura raionului Ungheni, fiind bănuț de corupere

activă. Potrivit denunțului unui angajat al Poliției de Frontieră, bănuțul solicita favorizarea trecerii ilegale peste frontiera de stat, a unei cantități mari de articole de tutungerie, contra unei sume de 60 euro per cutie.

Urmare măsurilor speciale de investigație și a acțiunilor de

urmărire penală, bărbatul a fost reținut în flagrant delict în preajma satului Petrești, raionul Ungheni, în timp ce transmitea polițistului de frontieră o sumă de 450 euro, pentru a putea trece frontiera cu cele 5.265 de pachete cu țigări depistate asupra sa.

La moment, bănuțul este reținut, fiind plasat în izolatorul pentru detenție preventivă. În privința acestuia a fost inițiată o cauză penală în baza art. 325, alin. (1) Cod penal al Republicii Moldova (*corupere activă*). Dacă îi va fi dovedită vinovăția, bănuțul riscă până la 6 ani de închisoare cu aplicarea unei

amenzi de până la 80.000 de lei și privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

Serviciul protecție internă și anticorupție al MAI îndeamnă și susține astfel de acțiuni, mulțumindu-le polițistilor pentru integritatea de care dau dovadă și pentru curajul acestora de a declara faptele de corupție.

Concurs anticorupție

Conlucrarea autorităților publice cu societatea civilă și cu mass-media, inclusiv prin încurajarea jurnalismului de investigație, constituie unul dintre obiectivele Strategiei Naționale Anticorupție pentru 2011-2015, extinsă și pentru anul 2016.

PNUD-Moldova, prin Proiectul „Consolidarea funcției de prevenire și analiză a corupției a CNA”, finanțat de Ministerul Afacerilor Externe al Norvegiei în parteneriat cu Centrul Național Anticorupție (CNA) lansează un concurs pentru cele mai bune investigații

jurnalistice pe teme de corupție deschis tuturor jurnaliștilor din presa scrisă, online, radio și TV națională și locală. Investigațiile jurnalistice înscrise în concurs trebuie să vizeze fapte de corupție, trafic de influență, conflicte de interese, gestionarea frauduloasă a banilor publici și a patrimoniului public, integritatea demnitarilor, averi și afaceri nedeclarate, scheme de crimă organizată și spălare a banilor etc.

Concursul de investigații jurnalistice va fi deschis, începând cu 18 aprilie 2016 și până la 30 octombrie 2016.

Miracolul sfinxului din Bucegi

Puțini oameni, cei aleși, știu că există o singură zi în fiecare an, când, la apusul soarelui deasupra Sfinxului de pe platoul Bucegi, România, razele blânde înconjoară chipul straniu sculptat în piatră și coborându-se spre baza anticelei statui, formează o piramidă magică, tămăduitoare pentru multe boli incurabile.

Si acești puțini oameni aleși se întâlnesc în fiecare an pe Platoul Bucegilor, în aceeași zi și la aceeași oră. Au început deja să se recunoască de departe, urcând pe coama muntelui, din toate direcțiile.

Sfinxul din Munții Bucegi este un megalit antropomorf situat la 2216 m altitudine. Originea numelui Sfinxului este datorată asemănării sale cu un cap uman, mai exact cu Sfinxul Egiptean, formarea lui fiind datorată eroziunii eolien (vântului).

Format dintr-un bloc mare de piatră ce a căpătat forma de astăzi într-un timp foarte îndelungat, Sfinxul din Bucegi, aflat pe platoul Bucegi, măsoară 8 metri în înălțime și 12 metri în lățime.

Din punct de vedere istoric și chiar mistic, Sfinxul este reprezentarea unei divinități supreme din timpuri pelasge. Aspectul său omenesc este asociat cu o expresie de suveranitate și putere, acest lucru fiind evidențiat prin fața proporționată, buzele severe și bărbia voluntară. Pelasgii au fost anteriori grecilor, triburile lor au fost răspândite, mai ales, în zona Mării Egee.

Se mai spune că acest loc a fost centru energetic, folosit pe vremuri de extraterestri, multe legende circulând prin părțile locului în acest sens. În imediata apropiere a Sfinxului se află o anume peșteră

ce ar strânge mistere energetice deosebite. Aceste mistere energetice sunt atracția

multor oameni pasionați de acest subiect.

Asemănarea sa cu un Sfinx

(dacă este privit din anumite unghiuri, marcate în jurul său), cât și legendele și istoria locului, au făcut ca această formațiune geologică să devină o atracție turistică importantă.

Dar se mai spune, că Sfinxul este vizitat și de multe persoane cu felurite boli și afecțiuni, din toate colțurile lumii. Unii se reîntorc vindecați și revin doar pentru a mulțumi, iar alții resimt ameliorarea bolilor copleșitoare și fără leac medical, și revin an de an pentru acțiunea spectaculoasă a Piramidei Magice în continuarea unei vieți normale, singura care le permite a se bucura de viața dăruită

de Creatorul și Mântuitorul umilelor noastre suflete păcătoase, El, Cel de Sus, întru veșnică și vie pomenire.

Există o singură zi din an, o zi sfântă, când soarele își co-

boară razele blânde, în trepte, peste Sfinxul ce străjuiește mândru Bucegii, într-o piramidă magică...

În ziua de 28 noiembrie a fiecărui an, pe Platoul Bucegi, se întâlnesc oameni aleși, veniți din toate colțurile lumii.

În munții României există și alți megaliti care poartă denumirile de sfinși: Sfinxul de la Stănișoara, Sfinxul de la Piatra Arsă, Sfinxul Lainicilor, Sfinxul Bratocei, Sfinxul Bănățean cunoscut și sub denumirea de „Sfinxul de la Topleț”, Sfinxul de la Pietrele lui Solomon, Sfinxul din Munții Gutâului etc.

Romina COJOCARI

Abonarea 2016

Continuă abonarea pentru anul 2016 la revista științifico-metodică trimestrială „ADMINISTRAREA PUBLICĂ” și la ziarul „FUNȚIONARUL PUBLIC,” publicații ale Academiei de Administrare Publică.

Revista „Administrarea Publică” apare trimestrial.

Costul unui abonament:

3 luni - 42 lei; 6 luni - 84 lei.

Ziarul „Funcționarul public” apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.

ECHIPA REDAȚIONALĂ:

Mihai MANEA - șef Secție

Ion AXENTI - secretar responsabil

Vitalie NICA - redactor

Luminița BOICIUC - redactor

ADRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 350.

Dat la tipar 30.04.2016

E-mail: aap.editura@yahoo.com

CONTACTE:

Tel: 28-40-78

„Funcționarul Public” - supliment la revista „Administrarea Publică” - publicație a Academiei de Administrare Publică.